

Laudáció

Snétberger Ferenc gitárművész méltatása

a JUSTITIA REGNORUM FUNDAMENTUM Díj

átadása alkalmából

Snétberger Ferenc Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas, szintó származású magyar gitárművészt a Justitia Regnorum Fundamentum Díj egyik idei díjazottjaként köszöntjük. Ezt a díjat kiemelkedő munkássága és szakmai tevékenysége elismeréseként veheti át, tekintettel arra, hogy évtizedek óta fáradhatatlanul és kiváló szakértelemmel segíti a rászoruló, hátrányos helyzetű – különösen a roma származású – zenei tehetségek helyzetének javítását, felkarolását a tehetségkutató, a zenei képzés és a mentorálás adta eszközök segítségével, továbbá aktív és sikeres kultúrdiplomáciai szerepéért, amelynek fő célja a rasszizmus és a diszkrimináció elleni küzdelem.

Snétberger Ferenc gitárművész és zeneszerző zenész család tagjaként 1957-ben Salgótarjánban született. Klasszikus zenét és jazzgitárt tanult. Előadott repertoárját és zeneszerzői munkásságát a roma zeneiség, a brazil zene, a flamenco és nem utolsósorban a klasszikus gitár és a jazz egysége határozza meg. Előadóművészként számos szólóalbuma jelent meg, és több albumon működik közre partnerként. 1987-ben Dés Lászlóval és Horváth Kornéllal megalakította a *Trio Stendhal együtttest*, amellyel országosan is ismertté vált és világszerte színpadra lépett. 1988 óta Berlinben él, nő, egy fia van.

Különböző formációkban (1999-től Markus Stockhausennel közös munkák; a *Nomad Trió* 2004-től – hogy csak a legjelentősebbeket említsük) végigkoncertezte Európát, fellépett Japánban, Koreában, Indiában és az USA-ban. Szólistaként olyan nagynevű zeneszerzők műveit játszotta, mint Vivaldi, Joaquín Rodrigo spanyol zeneszerző és a világhírű, ma is élő jazzgitáros, John McLaughlin. Komponált kísérőzenét filmhez és színdarabhoz is. Olyan neves és világszerte ismert művészek kérték fel közös munkára zenésztársaként, mint például az amerikai énekes, Bobby McFerrin.

A világ zenei színpadait érintő fellépések mellett fontosnak tartotta a gyökereihez való ragaszkodást, az emlékezést, a zeneszerzést, és hamar felismerte, hogy milyen nagy jelentősége lehet a hátrányos helyzetű fiatal tehetségek zenei képzésének.

A rasszizmus és a diszkrimináció elleni küzdelmének egyik mérföldköve volt egyik szerzeménye, amelyet 1995-ben, a holokauszt végének 50. évfordulójára írt. Az *In Memory of My People (Népem emlékére)* című opusát, amelyet népének ajánlott, gitárra és nagyzenekarra komponálta. A hagyományos roma dallamok által ihletett művet zenekari kísérettel a szerző mutatta be Magyarországon, Olaszországban és Németországban, valamint 2007-ben, a Nemzetközi Holokauszt-emléknap alkalmából az Egyesült Nemzetek New York-i székházában, továbbá 2013-ban a berlini roma holokauszt-emlékmű avatóján. Példamutató, értékteremtő és a roma kultúrához kötődő mély elkötelezettségét bizonyítandó, 2011-ben a német parlamentben játszott a kancellár előtt a roma holokauszt áldozatainak emlékére. A német családügyi minisztérium 2014-ben – több prominens személyiséggel együtt – felkérte, hogy legyen a rasszizmus és a diszkrimináció ellen meghirdetett kampányév egyik nagykövete.

Snétberger Ferencet 2002-ben szülővárosában, Salgótarjánban, 2010-ben pedig Budapesten is díszpolgárrá avatták, két évvel később pedig a Magyar Köztársaság Érdemrendjével tüntették ki. 2005-ben Liszt Ferenc-díjat, 2013-ban Prima-díjat, 2014-ben Kossuth-díjat kapott, és ugyanebben az évben a MOB Fair Play díjazottja is lett művészeti kategóriában. 2015-ben Hazám életműdíjjal tüntették ki.

A tehetséggondozás területén kifejtett munkássága példamutató. A berlini évek alatt – korábban a neuköllni városrészben elindított zeneiskola alapgondolatát követve, majd 2008-ban végérvényesen – megvalósulni látszott a régen áhított álom: egy zeneiskola alapítása, ahol nehéz helyzetben lévő gyerekek tanulhatnak nem mindennapi körülmények között.

2011 nyarán, Felsőörsön ez az álom valósággá lett. A díjazott többedmagával elindította a *Snétberger Zenei Tehetség Központot*, amelynek célja, hogy egy hazai és nemzetközi szinten egyaránt elismert iskola legyen, amelyben a fiatal, hátrányos helyzetű roma zenei tehetségek világszínvonalú képzést és mentorálást kapjanak. Az iskola azóta is minden évben 60–65 hátrányos helyzetű, tehetséges fiatal számára biztosít 12 héten át tartó zenei képzést és tehetséggondozást.

Snétberger Ferenc a mai napig koncertezik a világ minden táján, zenei kreativitása és alkotókedve töretlen. Legújabb, nemrégiben megjelent lemeze, a „Ferenc Snétberger in Concert” számos színpadon kerül bemutatásra, s e koncerthelyszínek száma folyamatosan bővül.

Snétberger Ferenc elhivatottsága, szakmai hozzáértése, embersége, aktív társadalmi és kultúrateremtő munkássága példaértékű. Ezt a másokért végzett odaadó munkát szeretnénk elismerni és megköszönni. Ezúton is szeretettel gratulálunk neki a Justitia Regnorum Fundamentum Díjhoz, amelyet sajnos más elfoglaltsága miatt személyesen nem tud átvenni.

Budapest, 2016. június 24.